

prima instanță: Judecătoria Botanica mun. Chișinău – V. Mihăilă
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Vascan, Eu. Fistican și Vl. Clima

Î N C H E I E R E

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător

Judecători

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari și Luiza Gafton

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Colobanov Igor, prin intermediul avocatului Gheorghe Botezatu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Colobanov Igor, prin intermediul avocatului Gheorghe Botezatu împotriva Întreprinderii de Stat „Moldatsa” cu privire la anularea ordinului de preavizare, ordinului de reducere a statelor de personal, ordinului de concediere, restabilirea în funcție și încasarea plăților salariale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017, prin care s-a respins apelul declarat de Colobanov Igor, prin intermediul avocatului Gheorghe Botezatu și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 05 decembrie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă :

La 23 martie 2016 avocatul Gheorghe Botezatu, împuternicit prin mandatul din 21 martie 2016 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 9) a depus în interesele lui Igor Colobanov cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Moldatsa” cu privire la anularea ordinului de preavizare și ordinului de reducere a statelor de personal.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Gheorghe Botezatu a indicat că Colobanov Igor a fost angajat la Aeroportul Chișinău a Autorității Moldovenești a Aviației Civile în anul 1986 în funcția de dispecer a serviciului trafic aerian.

A indicat că în anul 1994 a fost creată Întreprinderea de Stat „Moldatsa” căreia i-au fost transmise funcțiile de navigare a traficului aerian, reclamantul fiind transferat în funcția de dispecer DTA (dirijarea traficului aerian) de categoria I.

Ulterior, în anul 2013, Colobanov Igor a fost transferat în funcția de specialist Briefing Integrat, SIA, iar în anul 2015 a fost modificată denumirea funcției în dispecer, serviciul Briefing.

Prin ordinul nr. 77-p din 09 februarie 2016 Colobanov Igor a fost preavizat de Întreprinderea de Stat „Moldatsa” despre concedierea sa în legătură cu reducerea statelor și a numărului de personal.

Consideră că ordinul de preavizare este ilegal, deoarece Colobanov Igor este specialist recunoscut în domeniul dirijării traficului aerian, a activat timp de 30 ani și a obținut mai multe calificări importante, printre care urmează a fi menționate următoarele: în anul 1986 a absolvit Colegiul aerian de navigație al Aviației civile din or. Kirovograd; în anul 1988 a absolvit pregătirea profesională ca CPP (control dirijare a traficului aerian); în anul 1993 i-a fost acordată calificarea I de dispecer a aviației civile; în anul 1988 și 1997 a primit premii de mulțumire pentru munca prestată; în anul 1997 și 1999 a absolvit cursuri specializate de limba engleză în domeniul de activitate; în anul 2007 i-a fost conferită categoria I calificare a controlului de dirijare a traficului aerian; în anul 2011 a primit diploma de onoare pentru munca îndelungată și conștiincioasă în Aviația Civilă a Republicii Moldova, iar în anul 2013 a trecut programul deplin al stagiunii.

Consideră că Colobanov Igor deține calificarea necesară pentru funcția deținută, nu a avut sancțiuni disciplinare, iar productivitatea acestuia a fost menționată prin mulțumiri și premii.

Consideră că reclamantul beneficiază de dreptul preferențial și nu urma să fie eliberat din serviciu.

Ordinul de preavizare este ilegal, deoarece pârâțul nu a motivat necesitatea reducerii statelor de personal și nu a efectuat evaluarea salariaților pentru stabilirea dreptului preferențial.

Plenul Curții Supreme de Justiție în hotărârea privind practica judiciară a examinării litigiilor care apar în cadrul încheierii, modificării și încetării contractului individual de muncă nr. 9 din 22 decembrie 2014 a explicat că desfacerea contractului individual de muncă pe motivul reducerii numărului sau a statelor de personal din unitate este valabilă în următoarele condiții: reducerea numărului sau statelor de personal să aibă loc real și salariatul nu are dreptul preferențial de a fi lăsat la lucru.

Întreprinderea de Stat „Moldatsa” nu a propus lui Colobanov Igor un alt loc de muncă.

Avocatul Gheorghe Botezatu cere anularea ordinului de preavizare nr. 77-p din 09 februarie 2016 și ordinului de reducere a statelor de personal din 14 ianuarie 2016 emise de Întreprinderea de Stat „Moldatsa” (f.d. 3-8, vol. I).

Avocatul Botezatu Gheorghe a depus în interesele lui Colobanov Igor cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând anularea ordinului de preavizare nr. 77-p din 09 februarie 2016, ordinului de reducere a statelor de personal din 14 ianuarie 2016 și a ordinului de concediere nr. 245-p din 06 mai 2016 emise de Întreprinderea de Stat „Moldatsa” și restabilirea în funcție.

În motivarea cererii de concretizare a pretențiilor avocatul Gheorghe Botezatu a indicat că deși la 29 aprilie 2016 Colobanov Igor a solicitat acordarea concediului anual de odihnă, la 06 mai 2016 acesta a fost concediat în baza art. 86 alin. (1) lit. c) Codul muncii în legătură cu reducerea numărului și statelor de personal (f.d. 241-243, vol. I).

Avocatul Botezatu Gheorghe a depus în interesele lui Colobanov Igor cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând anularea ordinului Întreprinderii de Stat „Moldatsa” nr. 77-p din 09 februarie 2016 de preavizare a lui Colobanov Igor, ordinului de reducere a statelor de personal din 14 ianuarie 2016 în partea ce ține de reclamant; ordinului nr. 245-p din 06 mai 2016 de concediere, restabilirea lui Colobanov Igor în funcția deținută anterior, încasarea din contul Întreprinderii de Stat „Moldatsa” a sumei de 61 110,72 lei cu titlu de salariu neachitat pentru perioada absenței forțate de la serviciu începând cu 07 mai 2016 până la 21 noiembrie 2016 și a prejudiciului moral în mărime de 27 222,27 lei.

În motivarea cererii de concretizare a pretențiilor avocatul Gheorghe Botezatu a indicat că Igor Colobanov a fost privat de a munci în perioada de la 07 mai 2016 până la 21 noiembrie 2016, în total 198 zile calendaristice.

Potrivit fișei personale a reclamantului, suma venitului îndreptată spre achitare în perioada iulie 2015 – martie 2016 constituie suma de 81 666,8 lei, iar salariul mediu pentru 1 zi calendaristică constituie suma de 308,64 lei, fapt ce denotă că despăgubirea la care are dreptul reclamantul este în mărime de 61 110,72 lei.

Consideră că reclamantul are dreptul la încasarea prejudiciului moral în mărime de 3 salarii medii și anume a sumei de 27 222,72 lei (f.d. 29-30, vol. II).

La etapa susținerilor orale, avocatul Gheorghe Botezatu a solicitat suplimentar compensarea cheltuielilor de judecată din contul Întreprinderii de Stat „Moldatsa” în beneficiul lui Colobanov Igor în mărime de 16 000 lei (f.d. 67-72, vol. II).

Prin hotărârea Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 05 decembrie 2016 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Colobanov Igor (f.d. 125, 129-138, vol. II).

La 24 decembrie 2016 prin intermediul oficiului poștal avocatul Botezatu Gheorghe a declarat în interesele lui Colobanov Igor apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 05 decembrie 2016 (f.d. 127, vol. II), iar la 22 martie 2017 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 151-154).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 17 mai 2017 a respins apelul declarat de Colobanov Igor, prin intermediul avocatului Gheorghe Botezatu și a menținut hotărârea Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 05 decembrie 2016 (f.d. 72-183, vol. II).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au indicat că prin ordinul nr. 2 din 14 ianuarie 2016 emis de Întreprinderea de Stat „Moldatsa” ca urmare a situației geopolitice create în regiune, restricțiilor de zbor în spațiul aerian deasupra Mării Negre (Crimeea) și regiunea acțiunilor militare din estul Ucrainei și scăderii considerabile a traficului în spațiul aerian al Republicii Moldova, s-a dispus reducerea statelor de personal, inclusiv potrivit pct. 2 al ordinului reducerea funcției de dispecer (ARO Briefing) - 2 unități.

În ordinul emis la 14 ianuarie 2016 sunt elucidate motivele necesității de a iniția procedura de reducere a statelor de personal și anume: decizia Consiliului de administrație din 13 ianuarie 2016, procesul-verbal nr. 1, prescripția cu privire la rezultatele Inspectării Financiare nr. 27-0610/1516 din 21 octombrie 2015, Raportul de audit intern al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. DO 1-05 din 02 octombrie 2015, Rapoartele cu propuneri de optimizare a cheltuielilor

parvenite de la directorii subdiviziunilor, Raportul comisiei cu privire la acțiunile întreprinse pentru depășirea situației de criză a Întreprinderii de Stat „Moldatsa”.

Instanțele de judecată au mai reținut că ordinul nr. 77-p din 09 februarie 2016, prin care Colobanov Igor a fost preavizat despre concedierea sa din funcția deținută în legătură cu reducerea statelor de personal, la expirarea termenului de două luni din momentul aducerii la cunoștință, este emis în conformitate cu procedura prevăzută la art. 88 alin. (1) Codul muncii.

Potrivit procesului-verbal din 09 februarie 2016 Colobanov Igor a refuzat să confirme prin semnătură comunicarea ordinului din 09 februarie 2016 și a notei informative cu privire la locurile de muncă vacante.

Odată cu preavizarea lui Colobanov Igor, acestuia i s-a acordat o zi lucrătoare pe săptămână cu menținerea salariului mediu pentru căutarea unui alt loc de muncă.

Cu privire la dreptul preferențial al lui Colobanov Igor de a fi lăsat la lucru, instanțele de judecată au reținut că la 02 februarie 2016 a fost creată o comisie de selectare a persoanelor ce beneficiază de dreptul preferențial de a-și păstra locul de muncă în cadrul Întreprinderii de Stat „Moldatsa”, care în rezultatul întrunirii a decis de a propune administrației întreprinderii să fie supuse procedurii de reducere a statelor de personal – din funcția de dispecer (ARO Briefing), Direcția Deservirea Traficului Aerian, funcția ocupată de Colobanov Igor.

La baza selectării s-a pus fișa de evaluare a personalului la subdiviziunea serviciului Briefing din anul 2015 potrivit căreia, Colobanov Igor a fost apreciat cu 95%, fiind un rezultat ce nu demonstrează o productivitate mai înaltă a muncii în comparație cu alți salariați pentru a beneficia de drept preferențial de a fi lăsat la serviciu.

Au mai reținut instanțele de judecată în calitate de probe și analiza nivelului calificării dispecerilor ARO Serviciului Briefing DDTA din 02 februarie 2016, potrivit căreia cea mai mică calificare o au Colobanov Igor și Șopron A. Potrivit procesului-verbal nr. 23 din 23 septembrie 2015 privind evaluarea angajatului pentru admiterea unor funcții de dispecer ARO Serviciul Briefing, Colobanov Igor a obținut 4,33 puncte, iar potrivit procesului-verbal din 28 septembrie 2015 Macarenco Nicolai a obținut 4,55 puncte.

Potrivit datelor personale anexate la materialele dosarului a fiecărei persoane din cele 5 care ocupau funcția de dispecer ARO Briefing, lui Macarenco Nicolai i-au rămas 4 ani până la vârsta de pensionare, motiv pentru care acesta beneficiază de dreptul preferențial de a fi lăsat la serviciu, în comparație cu Colobanov Igor, căruia i-au rămas până la pensionare 7 ani și are o vechime în muncă de 29 ani.

Instanțele de judecată au reținut că lui Colobanov Igor i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de avertisment pentru încălcarea disciplinei de muncă exprimată prin nerespectarea procesurilor operaționale ARO-PO-7.1/3 și necoordonarea modificărilor operate în Planul Zilnic de zbor, iar la 09 martie 2012 lui Colobanov Igor i-a expirat termenul de valabilitate a Licenței de controlor trafic aerian din motivul nesusținerii testării la limba engleză, ceea ce a condus la transferarea acestuia în funcția de specialist ARO Briefing.

La 18 septembrie 2017 prin intermediul oficiului poștal avocatul Gheorghe Botezatu a declarat în interesele lui Colobanov Igor recurs împotriva deciziei Curții

de Apel Chișinău din 17 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei nou hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs avocatul Gheorghe Botezatu a indicat că ordinul de preavizare și de reducere nu au fost motivate.

Comisia de selectare a funcțiilor spre reducere nu a luat în considerare stagiul de muncă în cadrul întreprinderii, productivitatea și calificarea recurentului.

Consideră că selectarea persoanelor spre reducere a fost făcută arbitrar, deoarece din cadrul Serviciului Briefing, au fost examinate spre reducere doar candidaturile din grupa de angajați ce țin de locurile de muncă ARO fără a fi examinate locurile de muncă ce țin de FMP din cadrul aceluiași serviciu.

A mai indicat că Curtea de Apel Chișinău nu s-a expus în privința tuturor argumentelor invocate în cererea de apel, deoarece în cererea de apel a invocat că calificarea și aprecierea salariaților urma să fie efectuată în ansamblu reieșind din toate perioadele de activitate, însă instanța de apel nu s-a referit la aceste argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 13 decembrie 2017 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective.

Prin referința depusă la 16 ianuarie 2018 avocatul Josan Vasile în interesele Întreprinderii de Stat „Moldatsa” a solicitat declararea recursului inadmisibil, menționând că recurentul în cererea de recurs nu a invocat nici un aspect nou în raport cu circumstanțele sau probele examinate de instanțele inferioare, argumentele invocate fiind similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel, asupra cărora instanțele de judecată s-au expus, bazându-se pe probele anexate la materialele pricinii și călăuzindu-se de prevederile legale.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de Colobanov Igor, prin intermediul avocatului Gheorghe Botezatu în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de avocatul Josan Vasile în interesele Întreprinderii de Stat „Moldatsa”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 08 august 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat lui Colobanov Igor și

avocatului Botezatu Gheorghe copia deciziei din 17 mai 2017 (f.d. 184), fapt ce denotă că recurentul declarând recursul la 18 septembrie 2017, s-a încadrat în termenul de 2 luni acordat de legiuitor.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost semnat de avocatul Gheorghe Botezatu, care a fost împuternicit de Colobanov Igor prin mandatul din 21 martie 2016 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 9), recurentul fiind partea în proces care a declanșat acțiunea civilă, astfel încât temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă nu are incidență.

În conformitate cu art. 433 lit. d) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, instanța de recurs relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate *supra*, instanța de recurs conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate de art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în

care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, Completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul statuează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen* contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyan* contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că cererea de recurs depusă de avocatul Gheorghe Botezatu în interesele lui Colobanov Igor este întemeiată, în drept, pe temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a) Codul de procedură civilă.

Totuși, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, avocatul Botezatu Gheorghe a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra cărora instanța de apel și prima instanță s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu este suficient de fundamentată.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea

faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că instanța de apel și prima instanță au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de Colobanov Igor, prin intermediul avocatului Gheorghe Botezatu în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Colobanov Igor, prin intermediul avocatului Gheorghe Botezatu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton